UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

ſupra in primo dubio, ꝙ domina Lucretia tutrix fi-
liorum ſuorũ nõ ſuo noĩe proprio, nec ad eius utili-
tatẽ, ſed tutorio nomine & ad ſuorum pupillorũ uti-
litatẽ cõtraxiſſe, & locaſſe cenſetur, & ꝙ ex eo, quod
ipſa ſpecialiter rem locatam cõductori obligauit, ex
quo ius ſit ipſi conductori in re acquiſitum, non po-
teſt conductor expelli, ſibiq; retentione rei uti lici-
tum eſt prędicta, & ſic infertur, ꝙ tutori ſimpliciter
à iure permiſſum dicatur, poſſe abſque alia ſolemni-
tate, & decreto rem pupilli ſpecialiter obligare, & pi
4 gnori dare, quod tamen eſt falſum, quia † ſpecialis
hypotheca, & pignoris datio dicitur expreſsè tutori
prohibita, ſicut quælibet alia alienatio, niſi ex cauſa
iuſta, & cum decreto, quoniam ſpecialis hypotheca,
& pignoris conſtitutio alienationis appellatione cõ-
prehenditur. c. nulli. de rebus eccle. non alien. l. fin. C.
de rebus alien. nõ alien. & hæc probãtur in l. lex, quæ
tutores. C. de admin. tuto. & facit text. not. in l. ſi pu-
pillorũ. §. ſi prætor. ff. de rebus eorũ. ex quo infertur,
tutori non eſſe conceſſum, ut poſſit ſpecialiter obli-
gare, ſicut non eſt ei permiſſum uẽdere, quare ſequi-
tur, ꝙ obligatio ſpecialis rei conductæ in inſtrumen-
to locationis appoſita non ualuit, & ipſo iure nulla
fuit, quamuis ipſe tutor locare potuerit, ergo ex illa
ſpeciali obligatione, quæ nulla fuit, nullus iuris effe-
ctus inferri, aut reſultare potuit. l. non dubiũ. cum ſi-
milib. C. de legib. & l. quemadmodum. C. de agrico.
& cenſit. lib. 11. cuius contrariũ fuit ſupra concluſum.
Hæc oppoſitio eſt equidẽ ſatis colorata, uerũ eſt ani-
11 maduertendũ, ꝙ † licet tutor rem pupilli ſpecialiter
obligare nõ poſſit, iuribus præallegatis, tñ ſi in con-
tractu de iure utili, & ualido ſit pignus obligatum, &
facta ſit ſpecialis rei pupilli obligatio, licet obligatio
hypothecæ in ſe nõ ualeat, ut ex ea agi poſſit, ualet tñ
quoad effectum excipiendi, ut creditor poſſit retẽtio
ne dictæ rei obligatæ uti, ex quo fuit obligata in con-
tractu, qui à tutore ualide de iure fieri poterat, hic eſt
caſus ſingularis iuncta gloſ. in d. l. ſi pupillorũ. in fi. ff.
de rebus eorũ. Sed in terminis noſtris cõtractus prin-
cipalis locationis à ſolo tutore abſq; ſolemnitate po-
tuit ad modicũ tẽpus fieri, ut ſupra ꝓbatum fuit, ergo
obligationi ſpecialis quamuis quoad ius agendi nõ
ualeat, ualebit tñ quoad ius excipiẽdi, & retinẽdi, &
dicto in d. §. ſiuir. & in aliis locis ſpecialem hypothe-
cam, & obligationẽ rei conductæ conſiderant ſolum
ad effectũ excipiẽdi, & retinẽdi rem conductã, donec
tẽpus locationis finitum fuerit, ergo nõ refert, an hu
iuſmodi obligatio rei conductæ in caſu noſtro facta
fuerit cum ſolemnitate, & decreto, uel ſine à ſolo tu-
12 tore, & ideò doct. in c. nulli. de rebus eccle. nõ alien.
dicunt, quibus caſibus, quibus prælato permiſſum eſt
de rebus eccleſiæ cõtractũ facere iuxta not. in d. c. nul
li. & in clem. 1. eod. tit. licitum etiã ipſi erit ſimplici-
ter obligare bona eccleſiæ etiam ſpecialiter pro ob-
ſeruatione conuentorũ, alioquin nõ reperirẽtur, qui
uellent cũ eccleſia, ſeu eius prælato cõtrahere, quod
quidẽ eſſet eccleſijs præiudiciale, & propterea nõ ad
mittendũ. ¶ Fuit etiã mihi exhibitum quoddã ſtatu-
tum diſponẽs ſuper alienationibus, & ↄtractibus mu
lierũ, quod ſtatutũ potius ad fauorẽ noſtrũ facit, qm̃
à diſpoſitione illius expreſsè excipitur caſus, quando
mulier uellet ad modicũ tẽpus, ut ad quinquennium
locare, quod quidẽ ſtatutum illi abſq; alia ſolemnita
te permittit. Præterea quamuis ſtatutum illud obliga
tionem rei ſpecialem prohibeat, tamen poteſt intel-
ligi, niſi illa ſpecialis rei obligatio eſſet in contractu
ipſi mulieri permiſſo appoſita, quia & ſi obligatio nõ
ualeat quoad ius agendi, ualet tamen quoad ius exci
piendi, & retinẽdi, de quo nos diſputamus, ut in d. l.
ſi pupillorũ. in fin. Tertio dico, illud ſtatutum loqui
in mulieribus uolẽtibus res ꝓprias ſuo noĩe, & ad uti
litatẽ ſuã, ac pro ſuo intereſſe alienare, uel obligare,
& cũ ſit iniquũ, & odioſum, ut eſt tex. not. in l. nõ uſq;.
ff. ſiquis à paren. fuer. manu. nõ debet ad caſum nr̃m
extendi, qñ mulier tutorio, & adminiſtratorio noĩe
ad utilitatẽ pupillorũ cõtrahere, & rem obligare uel-
let, argumẽto c. quæ à iure cõmuni. de reg. iur. in 6. &
l. cum quidã. ff. de lib. & poſthu. cũ ſimilibus. & ita ex
prædictis concludendum eſſe uidetur. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Locator ante finitum tempus locationis rem locatam alienans con ductori ad totale intereſſe, & ad damnum tenetur, niſi ex pacto ſibi ius alienandi reſeruauerit.*
Et quandoq; etiam ad intereſſe lucri, quod conductor ex re locata percepturus eſſet. num. 4.
2 *Prohibitum ad tempus dicitur poſt tempus permiſſum.*
3 *Venditio proprie in pacto, & ſtipulatione quid contineat.*
5 *Si locator ex pacto non poteſt rem locatã ante quinquennium uendere, ex hoc non ſequitur, quòd, durante locatione, poſt quinquennium poſſit illam vendere.*
Et ſi vendat, ad quid conductori teneatur, & nu. 7. & 9.
6 *Pactum factũ contra naturã locationis in dubio ſecundũ regulas iuris cõis, & vt minus naturæ locationis, & regulis iuris de locatione loquentis præiudicetur, debet intelligi, et interpretari.*
8 *Interpretatio, quæ alias fieri non deberet, quandoque fit, nequis damnum indebitè patiatur.*
10 *Argumentum à contrario, ſeu tacitè ex verbis ſumi non debet contra id quod vult ius commune.*
11 *Nec, quando ex eo damnum alicui infertur.*
12 *Venditionis appellatio quando omnem alienationẽ cõprehendat.*

EPITOME.

Pactvm ſi fiat inter locatorem, & conductorem, ꝙ non liceat locatori ante quinquennium rem locatam uendere, & caſu quo uenderet, teneatur conductori præſtare aliam rem ſufficientem, alienando, ſeu uendendo poſt quinquennium, adhuc locatione durante, ad quid locator cõductori teneatur, & quomodo illud pactum circa hoc ſit interpretandum.

CONSILIVM CXXXVI.

Male ex ſcriptura mihi tranſmiſſa punctus,
ſuper quo eſt coſulendum, percipi põt, ſed
arbitror dubitari, an lapſo quinquennio lo-
catori liberè ſit permiſſum aliquo titulo
rem locatam alienare taliter, ꝙ ipſe non teneatur in-
quilino ad aliquam domum, ſeu aliud ei præſtandũ,
& conſequenter, utrum locator poſt quinquennium
impunè poſſit rem locatam alienare ẽt in damnum,
& præiudicium conductoris. In quo prima facie uide
tur dicendum, locatorem poſſe impunè alienare, &
alienãdo ad aliquid cõductori præſtandum non tene
1 ri: qm̃ † licet regulariter, & de iure cõmuni locator,
qui ante finitum locationis tempus rem locatã alie-
nauit, teneat̃ ipſi conductori ad intereſſe. ut in l. qui
fundũ. l. ſi merces. §. 1. ff. loc. & Alex. ĩ l. ſi filio. ff. ſolu.
matri. tñ ſi locator ſibi ius alienãdi reſeruauerit, im-
punè poterit alienare, qa ↄ̃ctus legem ex conuentio-
ne partium accipiunt. l. cõtractus. ff. de reg. iuris. ſed
in caſu nr̃o hoc ius alienandi uidetur poſt quinquen
niũ eſſe reſeruatum, ut cõſtat ex pacto inter ipſas par
tes facto, quo conuentũ fuit, ꝙ locator ante quinquẽ
nium nõ poſſit res locatas uẽdere, & caſu, quo infra
illud tempus uenderet, is teneatur conductori dare,
& aſſignare unam domũ ſufficientem uſq; ad finem
locationis ſub pœna conuenta, ergo clarè ex his ap-
paret, locatorẽ impunè poſſe poſt quinquẽniũ res lo-
catas alienare abſq; eo, ꝙ ↄductori de alia domo pro

uideat,

2 uideat, quia † prohibitum ad tēpus dicitur permiſſum
poſt tempus, arg. l. ſi ita quis. ff. de vulg. & pupil. & l. cū
prætor. in princ. ff. de iudic. Præterea ex pacto dicitur
ipſi locatori prohibita venditio, ergo alio titulo alie-
3 nare poterit, quoniam † uerba pacti, & ſtipulationis
ſtrictè, & propriè debent intelligi l. quicquid aſtringē
dę. ff. de uerb. oblig. propriè autem, & ſtrictè uenditio
dicitur, quando quis pro certo pretio rem tradidit, ut
in l. 1. ff. de contrahen. empt. l. fi. C. de prædiis curial.
& Abb. in cap. potuit. in 6. colum. extra de loca.
¶ Præmiſſis tamen non obſtantibus contrariū in ca-
ſu noſtro uerius eſſe arbitror, in quo prius conſiderā-
4 dum eſt, † ꝙ locator, qui rem ad certum tempus lo-
cauit, rem quandocunq; alienando, durante locatio-
ne, ſiue in principio, ſiue in medio, ſiue iuxta finem,
tenetur conductori non ad præſtandam ei aliam do-
mum ſufficientem, ſed ad totale ipſius conductoris
damnum, & intereſſe, & quandoq; ad intereſſe lucri,
quod ex locatione percepturus erat, ut in d. l. ſi fun-
dum. d. l. ſi merces. §. 1. iuncta l. ſi in legē. §. colonus.
& l. ſi fundus. ff. locati. & per Alexand. in d. l. ſi filio. §.
ſi uir. & quia intereſſe difficulter probari ſolet, idcir-
co cautela adhiberi conſueuit, de qua per Alexand.
& alios in d. l. ſi filio. in fin. 2. colum. item ſolent cer-
tæ pœnæ apponi, ut Inſtit. de uerborum obligat. in §.
5 non ſolum. Modo † cum in terminis noſtris fuerit
inter locatorem, & conductorem pacto conuentum,
quòd locator non poſſit rem locatam ante quinquē-
nium uendere, & caſu, quo illam uenderet, teneatur
conductori aliam domum ſufficientem præſtare, ex
hoc non ſequitur, quod poſt quinquennium data fue
rit ipſi locatori licentia rem locatā ſimpliciter alienā
di, & uēdendi taliter, ꝙ locator ad aliquid ipſi condu
ctori præſtandū nō teneatur, quinimmò hic caſus di-
citur à contrahentibus omiſſus, & ideò remanet ſub
diſpoſitione iuris cōmunis, arg. l. cōmodiſſimè. cum
ſimilib. ff. de libe. & poſth. ut alienando poſt quinquē
nium locator ſit obligatus non ad aſſignandum con
ductori domū ſufficientē, prout conuentum fuit in
caſu, quo ante quinquenniū alienaret, ſed ad intereſ-
ſe, & dānum ipſius conductoris, prout regulariter, &
de iure cōmuni locator tenetur, rem locatam quan-
docunq;, durante locatione, alienando, ut in iuribus
6 ſupra allegatis, & hoc ſuadetur, qm̄ † pactum factum
contra naturā locationis in dubio debet intelligi, &
interpretari ſecundum regulas iuris cōmunis, & ſe-
cundum quod eſt de natura locationis, ut minus illi,
& regulis iuris de locatione loquentis præiudicetur.
l. quęro. §. inter locatorem. ff. locati. & l. ita ſtipulatus.
ff. de uſuris. Hoc ergo pactū, ꝙ nō liceat locatori rem
locatam ante quinquennium uēdere, & caſu quo uē-
deret, teneatur domū ſufficientem pręſtare, debet in
telligi, ut iuri communi, & naturæ locationis minus
7 præiudicet, † & conſequēter ꝙ in caſu, quo poſt quin
quennium uenderet, & alienaret, ipſe locator tenea-
tur, prout de iure cōmuni tenetur, uidelicet ad inter-
eſſe, & quandoq; etiam ad lucrum iuxta ea, quæ habē
tur in d. §. colonus. cum ſimilibus ſupra allegatis, &
aliter dicendo cōtingere poſſet, quòd conductor in-
debitè ex alienatione poſt quinquēnium facta dānifi-
8 caretur, & † ne quis dānū indebitè patiatur, fit inter-
pretatio, quæ aliàs fieri nō deberet, arg. not. per Bart.
in l. fi. ff. de ferijs. in 2. col. & c. ſuggeſtum. cum c. præ-
cedenti. de decimis. ¶ Non obſtant in contrarium al-
legata, & in primis, ꝙ ex pacto uideatur data licentia
alienandi impunè poſt quinquēnium, quia in primis
9 reſpondetur, † hoc inferri ex uerbis pacti à contrario
ſenſu, uidelicet ꝙ ex quo pacto fuit conuentum, ꝙ lo
cator non poſſit ante quinquennium uendere, infer-
ri uidetur à contrario, ꝙ poſt quinquennium ſit con-

10 ceſſum, † quod argumētum à contrario, ſeu ex
uerbis ſumptū nō debet ſumi cōtra id, quod
cōmune, uidelicet ꝙ locator ad intereſſe tene[...]
rem locatā durante locatione alienat, argume[...]
rum, quę uolunt doc. in l. 1. §. huius rei. ff. de of[...]
cui mād. eſt iuriſd. gl. in clem. j. §. 1. & ibi Card[...]
11 tent. excom. Præterea, & ſecundo † hoc argu[...]
ita non debet ſumi, ex quo dānū, & præiudic[...]
conductori inferretur per ea, quæ uoluit Ca[...]
ment. 1. de iudæis. & per doct. in d. l. 1. Ter[...]
deo, ꝙ ex pacto dicitur actum inter partes [...]
quēnium locator alienare nō poſſit, & c[...]
naret, locator teneatur præſtare conduc[...]
ſufficientem. A contrario ergo ſenſu ex [...]
pacto inferretur, ꝙ ſi locator poſt quinque[...]
uerit, ipſe nō teneatur, nec teneri debeat a[...]
domū, prout in pacto, & hoc modo, argume[...]
ptum à cōtrario ex dicto pacto procedere po[...]
pter hoc tñ nō infertur quin locator debeat a[...]
eſſe, & dānum conductoris teneri, prout de [...]
muni tenetur, ueluti ſupra dixi, & hæc eſt u[...]
pacti intelligentia per ſupradicta. ¶ Non ob[...]
iuſmodi pactum debeat intelligi de alienatio[...]
ex uenditione fieret, & non de alia, quæ ex ali[...]
fieret. Quia ꝯrium eſt uerius, ꝙ immò ſit int[...]
dum de omni alienatione, per quam domin[...]
ferretur, & per quam conductor poſſet à re c[...]
expelli, & ſic in quolibet caſu, in quo ſucceſſ[...]
laris colono ſtare nō teneret̄ iuxta l. emptor[...]
not. C. loca. & per Alex. & alios in l. ſi filio [...]
ff. ſolu. matrim. quod confirmo ex uerbis ip[...]
12 † in quo ſimpliciter fit mētio de uenditione [...]
cōmemoratione pretii, quo caſu appellatio [...]
tionis oīs actus, per quē dñium transferri p[...]
tur. l. ſicut. §. uenditionis. ff. quib. mod. pig. [...]
utit̄. & ibi Bar. iūcta l. fi. C. de præd. curia. lib. [...]
per Abb. in d. c. potuit. & maximè cū reſpect[...]
ꝯductoris, & intereſſe ſui eadē ratio militet [...]
bet alienatione, per quā cōductor à ſingula[...]
ſore expelli poſſit, nā tūc uēditionis appellati[...]
bet alienatio ꝯtineri dēt, ut ī d. §. uēditionis. [...]
ibi per glo. allegatis, & l. ſtatu liberi. in fin. ff. [...]
lib. & ita de iure uerum eſſe cenſeo. Laus D[...]

S V M M AE.

1 *Locator propter iuramentum præciſè ad rem, & p[...]*
conductor cum effectu re uti, & frui poſſit, præſta[...]
Contra num. 5.
2 *Iuramentum operatur, ut obligatus ad factum teneatur [...]*
facere, nec offerendo intereſſe liberetur, & quando hoc [...]
ſit, num. 8. & 14.
3 *Argumentum de locatore ad uenditorem, & è contra pro[...]*
4 *Venditor, & locator habens facultatē rei tradēdæ præciſè [...]*
dendū cogitur, & quādo hoc verū ſit, & quando ſolu[...]
tereſſe liberetur, etiam ſi conuenta obſeruare iur[...]
5 *Locator pręciſè ad præſtationem rei non tenetur, ſed ſol[...]*
offerendo ſoluere damna, & intereſſe liberatur.
7 *Iuramentum non in plus, ſed efficacius obligat.*
9 *Iuramentum non ſemper obligat præciſè, ſed intelligitur [...]*
vt regulis, & diſpoſitioni iuris conueniat.
10 *Locator, qui in caſu uenditionis rei locatæ conuenit ſe [...]*
na, & intereſſe, aliàs ad pœnam, & iurauit omnia, [...]
obſeruare & adimplere, in caſu alienationis ſoluendo [...]
& intereſſe liberatur.
11 *Iuramentum generaliter in inſtrumento appoſitū reſtring[...]*
limitatur, ſecundum quod conuentum fuit etiam ſpecia[...]
12 *In locatione rei communis, ſi ſocius eam cum eiſdem pactis [...]*
cere uelit, omnibus alijs extraneis eſt præferendus.
13 *Poteſt etiam, ſi locationi non interfuit, impedire, ut res cond[...]*
vnà cum patientia vtendi, & fruendi præſtetur.